

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Національний гірничий університет»

**ГІРНИЧІ МАШИНИ
ДЛЯ ВІДКРИТИХ ГІРНИЧИХ РОБІТ**

ЛЕКЦІЯ 3

**ВИЙМАЛЬНО-
НАВАНТАЖУВАЛЬНІ
МАШИНИ**

Багатоківшеві екскаватори

Автор проф. Бондаренко А.О.

Загальна класифікація багатоківшевих екскаваторів, які застосовуються при відкритих гірничих роботах

Тип екскаватору	Класифікаційний признак		
	Ємкість ковша,	Ходове обладнання	Силове обладнання
Роторні, гравітаційні (відцентрові) роторні	630 ÷ 10000	Гусеничне, крокуюче, рельсове	Електричне, дизель-електричне, дизель-гідролічне, електрогідролічне
Ланцюгові виконавчі органи	640 ÷ 9300	Гусеничне, рельсове, рельсо-гусеничне, крокуюче з внутрішнім башмаком	

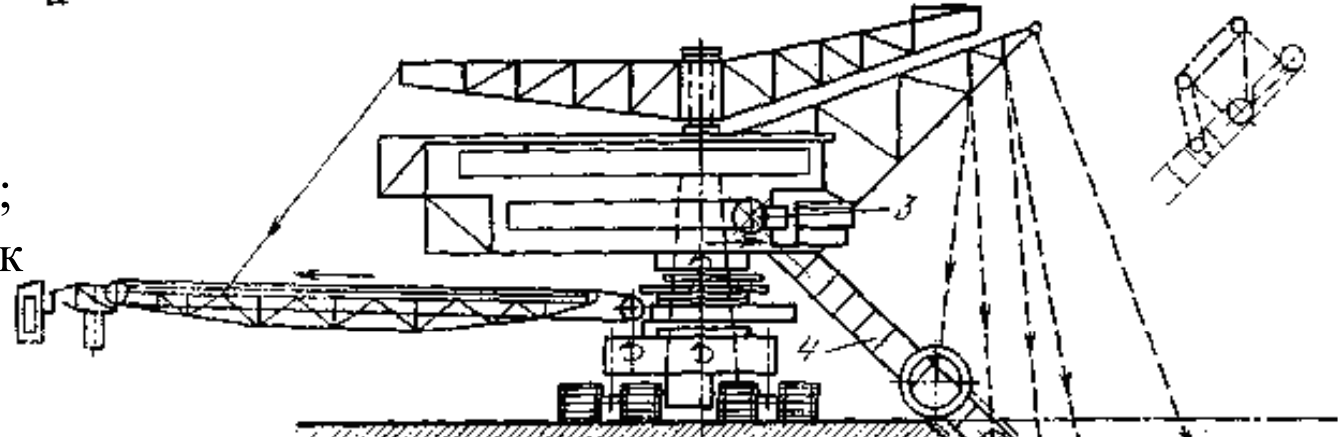
- за призначенням – кар’єрні, будівельні та спеціальні;
- за типом робочого органу – ланцюгові, скребково-ковшові, роторні, фрезерно-ковшові, з безківшевим фрезерним робочим органом;
- за максимальною продуктивністю – малі (до 630 м³/г), середні (до 2500 м³/г), великі (до 5000 м³/г), потужні (до 10000 м³/г), надпотужні (вище 10000 м³/г);
- за способом відпрацювання вибою – верхнього копання, нижнього копання, верхнього та нижнього копання;
- за характером рухів робочого органу – повздовжнього копання, у яких напрямок робочого руху співпадає з напрямком їх переміщення;
- поперечного копання, у яких напрямок робочого руху (ротора, ланцюга, скребка) перпендикулярно до напрямку їх переміщення;
- радіального копання, у яких робочий орган (ротор, ковшовий ланцюг) разом з верхньою будовою повертається відносно бази машини.

Ланцюгові екскаватори

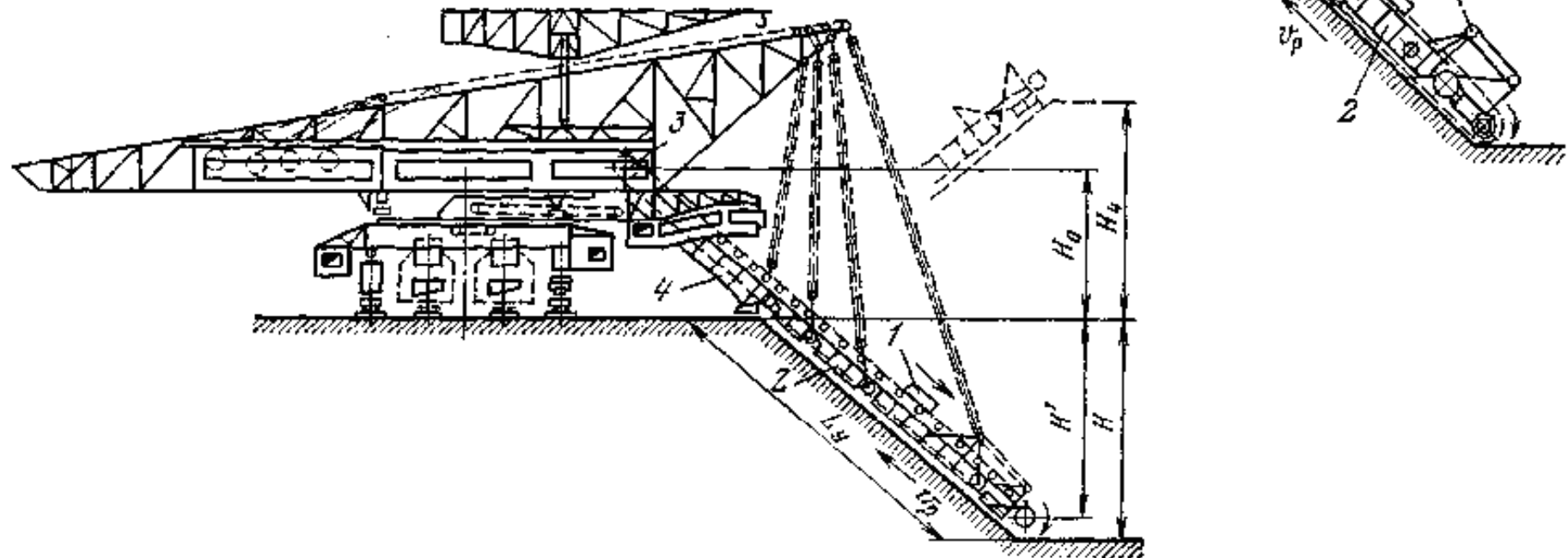
віялового копання з гусеничним ходовим обладнанням

a

- 1 – ківш;
- 2 – ланцюгова рама;
- 3 – привідна шестерня;
- 4 – транспортний лоток

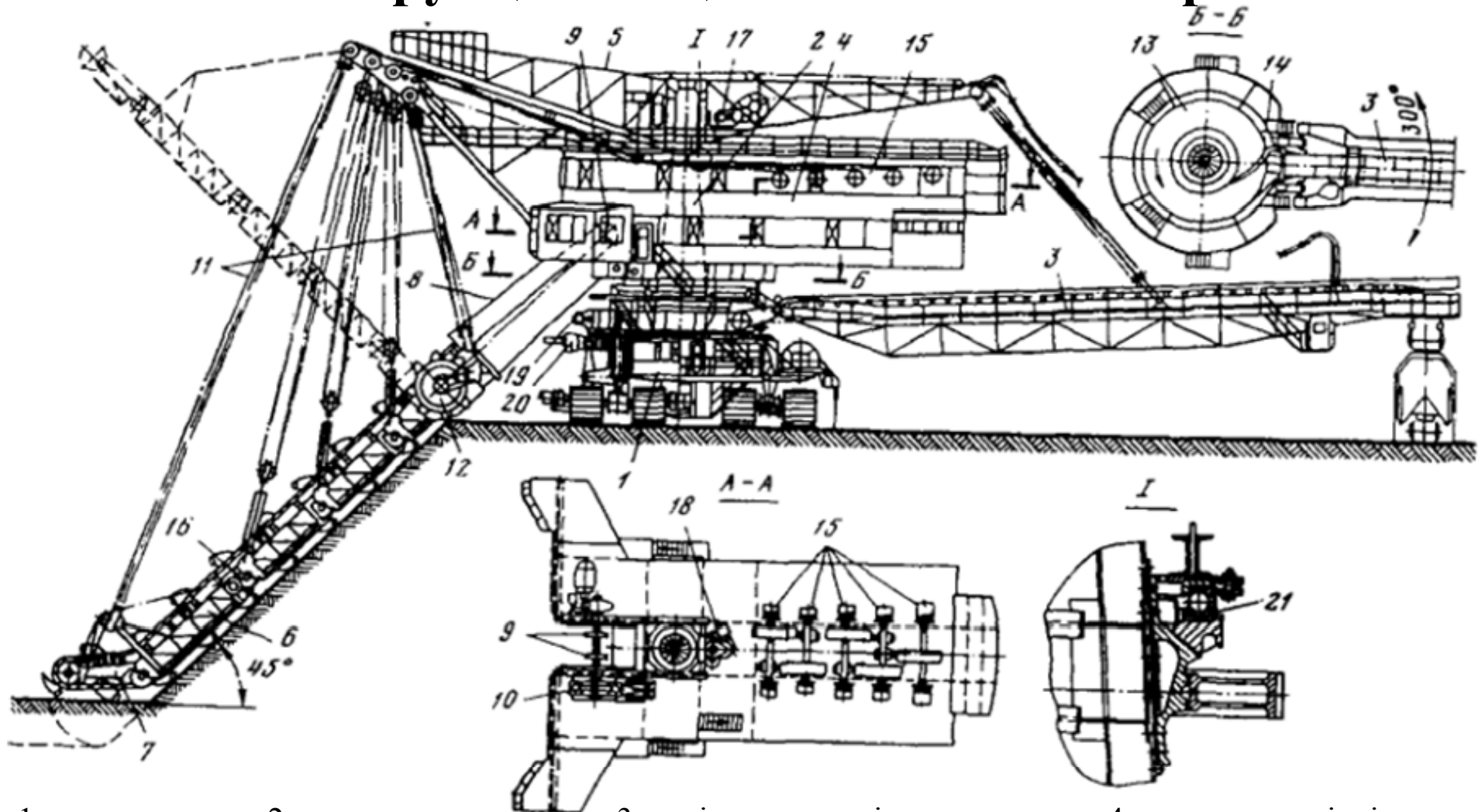
b поперечного копання з рельсовим ходовим обладнанням

Класифікація ланцюгових екскаваторів

- **за взаємним розташуванням екскаватора і вибою:**
верхнього та нижнього копання;
- **за конструкцією робочого обладнання:**
з жорстко направленим ковшовим ланцюгом,
вільно провисаючою нижньою гілкою ковшового ланцюга або комбіновані;
- **за способом подачі робочого обладнання на вибій:**
віялового або паралельного копання;
- **за конструкцією розвантажувальних пристроїв:**
з центральним розвантажувальним бункером і безпосереднім розвантаженням у транспорт,
з консольними стрічковими розвантажувальними конвеєрами та з консольною відвалоутворюючою стрілою;
- **за способом зв'язку робочого обладнання з ходовим візком:**
поворотні й неповоротні;
- **за типом ходового обладнання:**
з гусеничним, рельсовим, рельсово-гусеничним ходом.

Конструкція ланцюгових екскаваторів

1 — нижня рама; 2 — центральна колона; 3 — відвальна стріла з конвеєром; 4 — машинне відділення; 5 — пілон; 6 — ланцюгова рама; 7 — планувальне звено; 8 — приймальний жолоб; 9 — привідна шестерня; 10 — тормозний пристрій приводу; 11 — канатна підвіска ланцюгової рами; 12 — роторне колесо для підбірки породи; 13 — перевантажувальний стіл; 14 — скрібок; 15, 16, 17 — піднімальні лебідки ковшової рами, планувального звена, відвальної стріли; 18, 19 — механізми повороту надбудови й відвальної стріли; 20 — механізм розвороту гусениць; 21 — опірний підшипник

Ланцюговий екскаватор поперечного копання

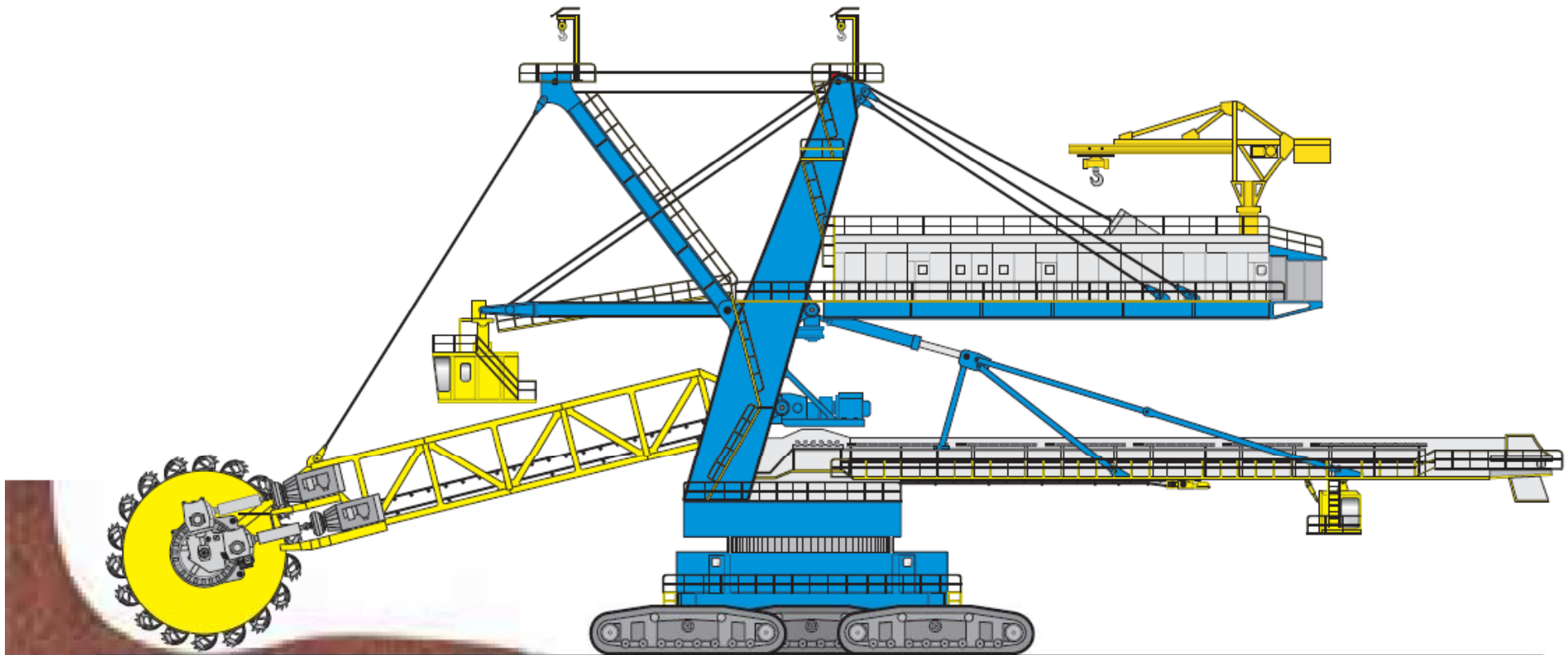

Ланцюговий екскаватор віялового копання

Роторні екскаватори

Роторний екскаватор є самохідною машиною безперервної дії, яка екскавує гірничу породу ковшами, закріпленими на роторному колесі, й призначена для одночасної розробки і транспортування розкривних порід або корисної копалини.

Класифікація роторних екскаваторів

- **за взаємним розташуванням екскаватора і вибою:**
верхнього копання,
верхнього й нижнього копання;
- **за призначенням:**
розкривні й видобувні;
- **за максимальною теоретичною продуктивністю:**
малі (до 630 м³/Г), середні (до 2500 м³/Г), великі (до 5000 м³/Г), потужні (до 10000 м³/Г), надпотужні (вище 10000 м³/Г);
- **за способом подачі робочого обладнання до вибою:**
з всувними та не висувними стрілами;
- **за типом ходового обладнання:**
з гусеничним, крокуючо-рельсовим, рельсово- гусеничним і рельсовим ходовим обладнанням;
- **за значенням спротиву копанню:**
з нормальним (до 0,7 МПа), підвищеним (до 1,4 МПа) і високим (до 2,1 МПа).

Роторний екскаватор віялового копання

Роторний екскаватор віялового копання з гідравлічним підвісом роторної стріли

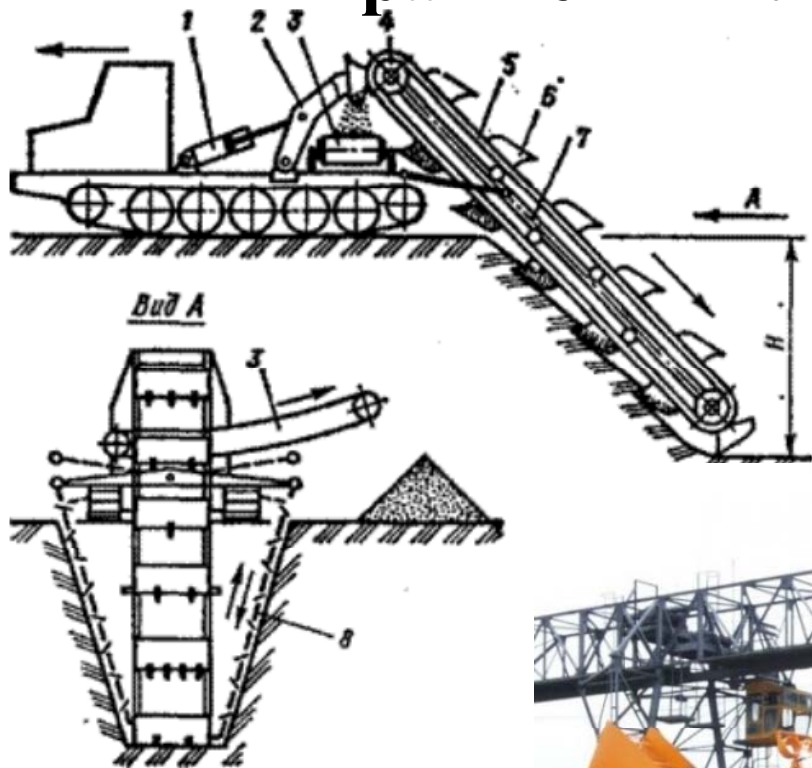
Роторний екскаватор у складі видобувного комплексу

Багатоківшевий екскаватор повздовжнього копання.

Траншейний ланцюговий екскаватор

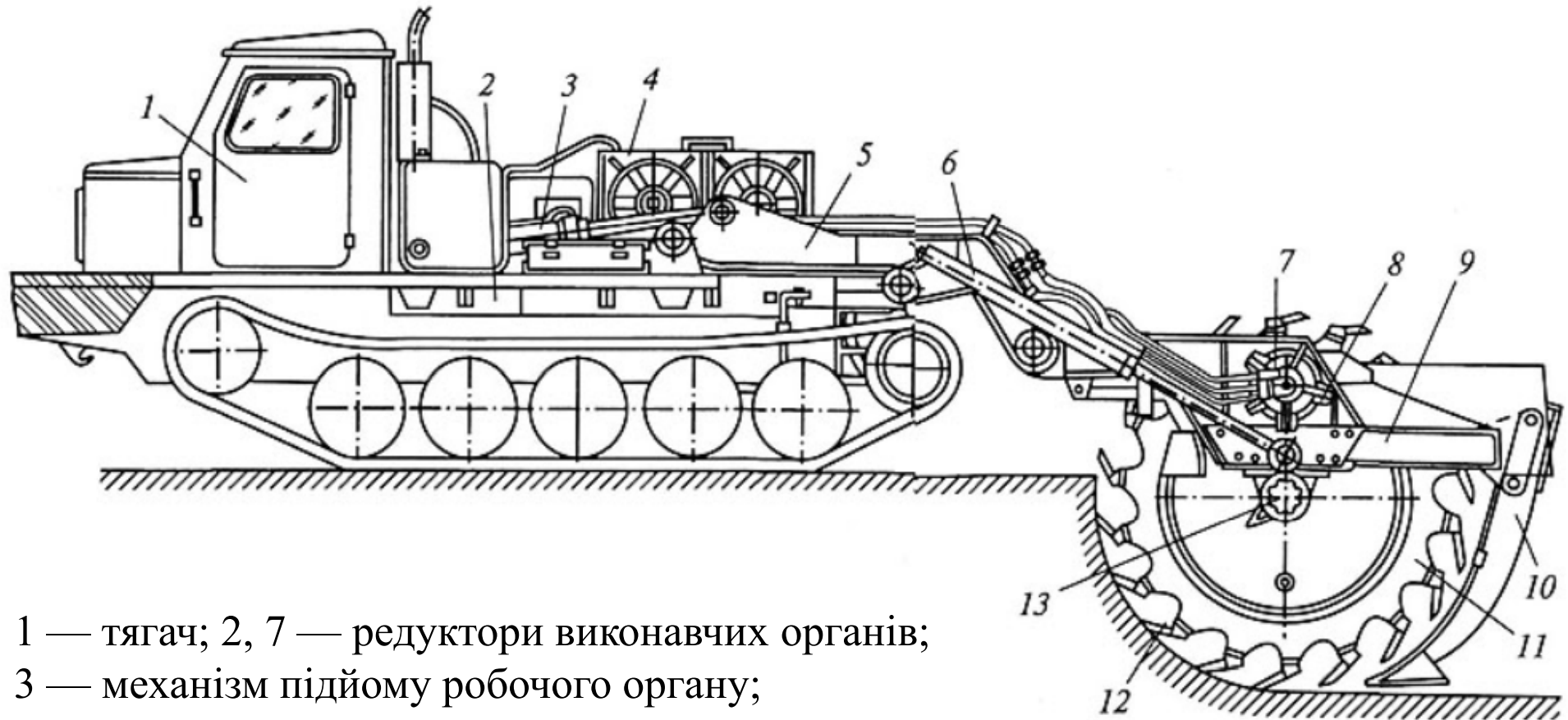

- 1 — гідроциліндр підйомного механізму;
- 2 — важільна система;
- 3 — стрічковий конвеєр;
- 4 — привідний вал;
- 5 — безкінечний ланцюг;
- 6 — ковші;
- 7 — черпакова рама;
- 8 — ланцюговий відкосник

Багатоківшевий екскаватор повздовжнього копання. Траншейний роторний екскаватор

- 1 — тягач; 2, 7 — редуктори виконавчих органів;
3 — механізм підйому робочого органу;
4 — охолоджувачі; 5, 9 — рами; 6 — штанга;
8 — гідромотор приводу ротора; 10 — зачистний пристрій; 11 — ротор; 12 — зуб; 13 — опора ротора

**Багатоківшевий екскаватор повздовжнього копання.
Траншейний роторний екскаватор**

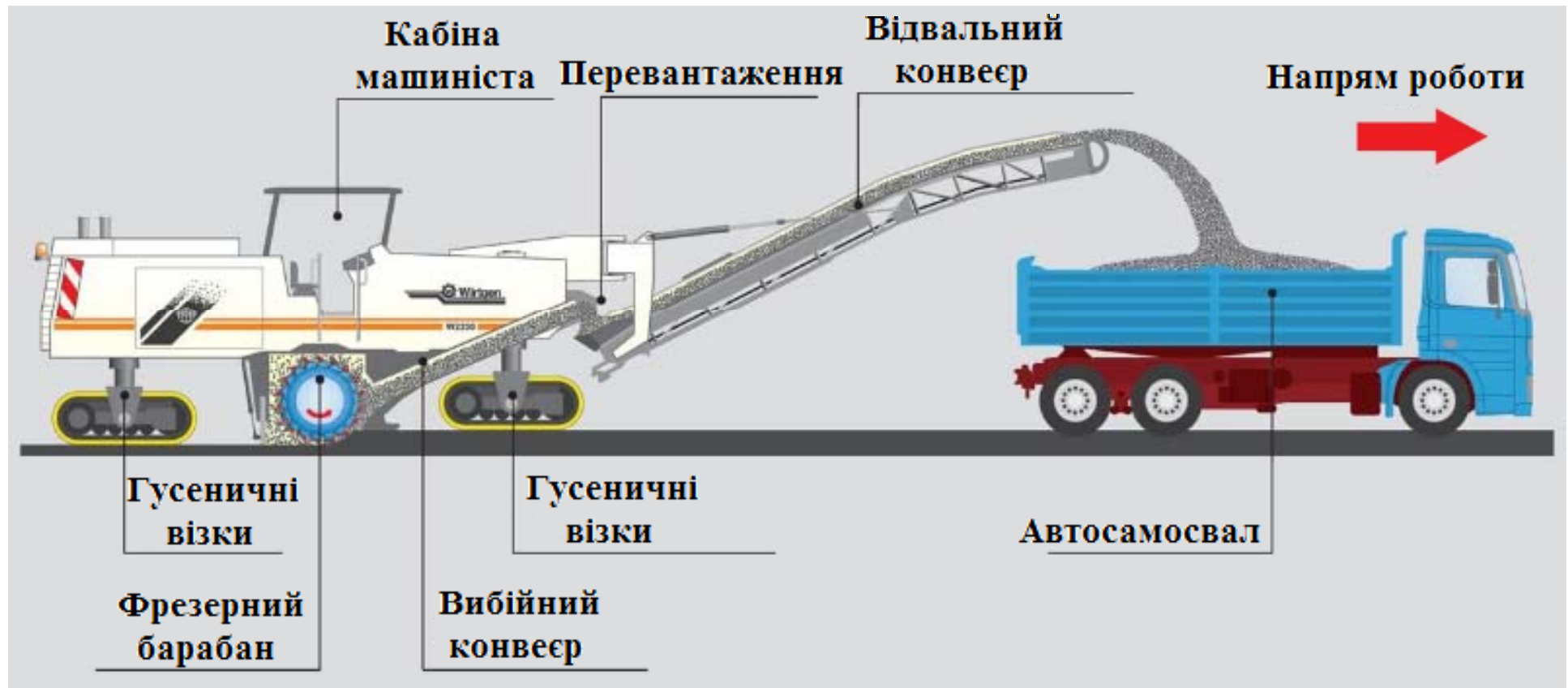

ВИЙМАЛЬНО- НАВАНТАЖУВАЛЬНІ МАШИНИ

Фрезерні екскаватори

Фрезерний екскаватор та технологія роботи видобувного комплексу

Фрезерный экскаватор

Виконавчий орган фрезерного екскаватора

Фрезерный экскаватор

Фрезерний розпушувач

